

Сінкевич А.О.,
здобувачка освітньо-наукового рівня бакалавр
за спеціальністю 081 «Право»
Науковий керівник: **Бляхарський Я.С.,**
к.ю.н, доцент кафедри
Хмельницький університет управління та права ім. Л. Юзькова

СТРАТЕГІЧНА РОЛЬ ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПАРКІВ У ВІДБУДОВІ ТА МОДЕРНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Індустріальний (промисловий) парк - спеціально підготовлена територія з розвиненою інфраструктурою, формування якої здійснюється ініціатором відповідно до містобудівних норм. У межах цієї території суб'єкти господарювання - учасники парку - отримують право провадити виробничу діяльність у сферах переробки, утилізації відходів виробництва та побуту (виключаючи захоронення), розвитку альтернативних джерел енергії, енергозбереження, науково-технічних розробок та інформаційно-комунікаційних технологій за умовами, встановленими профільним законодавством та укладеними договорами [1].

Основне призначення індустріальних парків полягає у стимулюванні інвестицій, активізації економічного розвитку та розширенні виробництва на визначеній території, створенні локальних центрів зростання й розв'язанні соціально-економічних проблем регіонів. На них покладено ключову функцію сприяння структурним змінам та технологічній модернізації економіки [5, с. 44].

Досвід розвинених країн демонструє високу ефективність індустріальних парків як інструменту економічного розвитку. У Китаї функціонує понад 500 індустріальних парків національного рівня, які забезпечують близько 30% ВВП країни. Сінгапур створив мережу спеціалізованих парків, що перетворило острівну державу на глобальний технологічний хаб. Німеччина та Велика Британія успішно використовують індустріальні парки для реіндустріалізації депресивних регіонів та залучення високотехнологічних виробництв [2].

Характерними рисами успішних світових моделей є державна підтримка на етапі створення інфраструктури, податкові стимули для резидентів, доступ до кваліфікованої робочої сили, інтеграція з науково-дослідними центрами та університетами, орієнтація на експортні ринки, екологічна відповідальність та

сталий розвиток.

Станом на сьогодні в Україні зареєстровано близько 50 індустріальних парків, проте лише частина з них реально функціонує. Основними проблемами розвитку залишаються недостатнє фінансування інфраструктурних проєктів, бюрократичні перешкоди та складність отримання дозвільної документації, обмежений доступ до довгострокового кредитування, недосконалість законодавчої бази та механізмів стимулювання, воєнний стан та пов'язані з ним ризики для інвесторів [3].

Україна має значний потенціал для розвитку індустріальних парків завдяки вигідному географічному розташуванню між Європою та Азією, наявності кваліфікованої та порівняно недорогої робочої сили, розвиненій транспортній інфраструктурі та логістичним коридорам, потужній науково-технічній базі та інженерним традиціям, перспективам євроінтеграції та доступу до європейського ринку.

Для реалізації цього потенціалу необхідні системні кроки. Удосконалення законодавства має включати спрощення процедур реєстрації та отримання дозволів, розширення переліку пільг та преференцій для резидентів, створення механізмів державно-приватного партнерства. Інфраструктурний розвиток передбачає будівництво під'їзних доріг, енергомереж та комунікацій, створення митних терміналів та логістичних центрів, розвиток цифрової інфраструктури та широкосмугового інтернету. Фінансова підтримка може реалізовуватися через державні та регіональні програми співфінансування, залучення міжнародних фінансових інституцій та донорських програм, створення спеціальних інвестиційних фондів для розвитку індустріальних парків. Важливою складовою є міжнародна співпраця через залучення іноземних операторів індустріальних парків, трансфер технологій та управлінського досвіду, створення спільних українсько-європейських індустріальних зон.

Майбутня відбудова України створює унікальну можливість для масштабного розвитку індустріальних парків, які можуть стати справжніми точками економічного зростання у постконфліктний період. Саме зараз настав критичний момент для переосмислення промислової політики країни та створення сучасної мережі виробничих зон європейського рівня.

Стратегія розвитку індустріальних парків на 2023-2030 роки, затверджена

Кабінетом Міністрів України, визначає концептуальні засади державної політики у цій сфері. Документ спрямований на збалансування економічного, соціального та екологічного вимірів для сталого розвитку національної економіки, що повністю відповідає викликам сьогодення та завданням післявоєнної відбудови [4].

Залучення міжнародних інвестицій у рамках відновлення економіки потребує не лише фінансових ресурсів, а й трансферу управлінських технологій. Створення smart-парків з використанням цифрових технологій та диверсифікація економіки через розвиток нових галузей можуть стати локомотивами економічного зростання.

Отже, індустріальні парки мають стати ключовим елементом стратегії економічного розвитку України, сприяючи модернізації виробництва, залученню інвестицій, створенню якісних робочих місць та інтеграції у європейські та глобальні виробничі ланцюги. Успішна реалізація цього потенціалу вимагає скоординованих зусиль держави, бізнесу та міжнародних партнерів у рамках ухваленної Стратегії розвитку індустріальних парків на 2023-2030 роки.

Список використаних джерел

1. Про індустріальні парки. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5018-17>(дата звернення: 22.11.2025).
2. Шевчук Н. Світовий досвід розвитку індустріальних парків та їхні переваги для розвитку економіки України. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2021. № 4(28). С. 68–74.
3. Кирилко В. Індустріальні парки України: підсумки 2024 року. propertytimes.com.ua. URL: https://propertytimes.com.ua/industrialnaya_nedvizhemost/industrialni_parki_u_krayini_pidsumki_2024_roku(дата звернення: 22.11.2025).
4. Про схвалення Стратегії розвитку індустріальних парків на 2023-2030 роки. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176-2023-p#n39>(дата звернення: 22.11.2025).
5. Беновська, Л. я. Індустріальні парки як механізм інноваційного розвитку регіонів / Економічні проблеми інноваційного розвитку : матеріали конф.(2015). Тернопіль : THEU, 2015. Ст. 44. URL: http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/3122/1/EPI-2015_ostatochne_01.pdf